

جمعه 10 آبان 1398 - 3 ربیع الاول 1441 - 1 نوامبر 2019

اعتراف ایتالیا به متجاوز بودن عراق (1366 ش)

اعتراف ایتالیا به متجاوز بودن عراق (1366 ش)، در دهم آبان 1366 و در گرماگرم نبرد، وزیر وقت امور خارجه ایتالیا که ریاست شورای امنیت سازمان ملل را بر عهده داشت، طی یک میزگرد سیاسی تلویزیونی، عراق را آغازگر جنگ معرفی نمود و کوتاهی شورای امنیت را در برخورد با عراق برشمرد. وی در این میزگرد گفت: ایرانی‌ها حاضرند یک کمیسیون بین‌المللی، آغازگر جنگ را معرفی کند و هیچ تردیدی نیست که اولین حمله از سوی عراقی‌ها انجام شده است. این واقعیت که تحولات جنگ، تنها زمانی که صدور نفت به مخاطره افتاد، مورد توجه افکار عمومی قرار گرفت برای دنیای متمدن امروز، یک ننگ است. اعلام بی‌رحمی ابدی ایران در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)، از حوادث مهم در دوره زمامداری کابینه میرزا حسن‌خان مستوفی‌الممالک صدر اعظم احمد شاه قاجار، آغاز جنگ جهانی اول بود. گسترش جنگ بر وضع داخلی همه کشورهای جهان، به ویژه ایران که از موقعیت استراتژیک و سیاسی خاصی برخوردار بود تأثیر نهاد. از این رو، دولت مستوفی‌الممالک که هجده روز پس از شروع جنگ جهانی اول، تشکیل شده بود پس از تصویب مجلس شورای ملی، برای صیانت مملکت از هر گونه حادثه‌ای، بی‌طرفی ایران در جنگ جهانی اول را در دهم آبان 1293 ش برابر با 12 ذی‌حجه 1332 ق مطابق با اول نوامبر 1914 م اعلام کرد. وی طی بخشنامه‌ای از تمام مأموران دولت خواست که فرمان را به مورد اجرا گذارند و کاری خلاف بی‌طرفی انجام ندهند، لازمه حفظ بی‌طرفی ایران این بود که وضع یکسانی نسبت به متفقین و متحدین وجود داشته باشد و نمایندگان کشورهای در حال جنگ، در ایران اقدامی علیه هم صورت ندهند، اما چنین نشد. در این میان ضعف سیاسی حاکمان، اوضاع آشفتگی داخلی ایران و جنگ‌افروزی و توسعه‌طلبی کشورهای درگیر جنگ موجب گردید تا بی‌طرفی ایران نقض شود. به همین سبب، نیروهای انگلستان، روسیه و عثمانی با لشکرکشی به ایران، سرزمین‌های وسیعی را اشغال و خسارت‌های بسیاری به کشور و مردم مسلمان ایران وارد کردند. در این اوضاع، ایران عملاً به یکی از جبهه‌های جنگ جهانی تبدیل گشت. قسمتی از مملکت را روس‌ها اشغال کرده، قسمتی دیگر تحت سلطه عثمانی قرار داشت و بخشی دیگر نیز به تصرف انگلیس درآمده بود. همچنین چندی بعد نیز قوای آلمان وارد ایران شدند. دولت ایران کوشش داشت روسیه را قانع سازد تا قوای خود را از شمال ایران خارج سازد و بی‌طرفی ایران حفظ شود، اما نه روسیه و نه متحدین، توجهی به این امر نداشتند و پیوسته اهداف خود را به قیمت نابودی استقلال ایران دنبال می‌کردند. حاصل این تجاوزات، قحطی و قتل و غارت مردم ایران بود که آثار زیان‌باری بر کشور نهاد.

شمارات آیت‌الله سید محمدعلی قاضی طباطبائی، قاضی طباطبائی، آیت‌الله سید محمدعلی قاضی طباطبائی در سال 1292 ش (1331 ق) در تبریز دیده به جهان گشود. تحصیلات آیت‌الله سید محمدعلی قاضی طباطبائی در سال 25 سالگی راهی حوزه علمیه قم شد. آیت‌الله قاضی در قم از محضر حضرات آیات عظام سید محمدرضا موسوی گلپایگانی، سید محمد حجت کوه‌کمره‌ای، سید صدرالدین صدر، سید حسین بروجردي و حضرت امام خمینی(ره) کسب فیض کرد و به مدارج والایی در علم رسید. وی همچنین پس از مدتی راهی نجف اشرف گردید و از درس آیات عظام سید محسن حکیم، عبدالحسین رشتی و علامه محمدحسن کاشف الغطاء استفاده‌های شایانی برد. آیت‌الله قاضی در سال 1331 ش به تبریز رفت و نمایندگی حضرت امام را عهده دار گردید. با شروع نهضت اسلامی در سال 1341 ش، مبارزات ایشان علیه رژیم پهلوی اوج گرفت و در این راه سختی‌های زندان، شکنجه و تبعید را به جان خرید. به ابتکار این مجاهد نستوه و دیگر یاران انقلاب بود که مراسم چهل‌م شهدای قیام 19 دی 1356 قم، در 29 بهمن آن سال در تبریز برگزار شد که در آن حماسه‌ای جاودان در تاریخ انقلاب اسلامی به ثبت رسید. آیت‌الله قاضی طباطبائی پس از پیروزی انقلاب اسلامی از سوی امام خمینی(ره) به عنوان نماینده تمام‌الاختیار و امام جمعه تبریز منصوب و در آن خطه مشغول به خدمت شد. این مجاهد سترگ علاوه بر فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی به امور علمی نیز اهتمام ویژه‌ای داشت و در طول سالیان عمر پر برکت خویش بیش از چهل اثر ارزنده از خود به یادگار گذاشت که الاجتهاد و التقليد، تاریخ قضا در اسلام، حقیقة الصالحین، علم امام، رساله در نماز جمعه و الفوائد از آن جمله‌اند. آیت‌الله سید محمدعلی قاضی طباطبائی در دهم آبان 1358، مصادف با عید سعید قربان، نماز عید را اقامه کرده و در خطبه نماز گفت: "ما تهدید به قتل می‌کنند. من از شهادت نمی‌ترسم و آماده‌ام و از خدا می‌خواهم." سرانجام در همان روز بعد از نماز مغرب و عشاء و در راه مراجعت به منزل، توسط منافقی از گروهک ضلّه فرقان به شهادت رسید و در 65 سالگی به لقای معبود شتافت.

به‌ش، سباهیان زند به مکه و اهانت به ساحت مقدس مسجدالحرام (964)، یزید بن معاویه سه سال و اندی خلافت کرد. در سال اول نواده‌ای عزیز رسول الله و سلاله‌ای پاک زهرا(س) و علی(ع)، حضرت امام حسین(ع) را به شهادت رساند و مرتکب جنایاتی شنیع گردید. در سال دوم جنبشی را که در

اعلان جنگ انگلیس، به ابدان در به تصرف هرات توسط شاه قاجار، (1856م) هنگامی که انگلستان در سال 1856م درگیر جنگ کریمه در اروپا بود، ناصرالدین شاه قاجار، به تحریک و تشویق روس‌ها که در جنگ کریمه با انگلیسی‌ها درگیر شده بودند به هرات لشکرکشی کرد و با استفاده از گرفتاری انگلیس این شهر را در اول نوامبر 1856م به تصرف خود در آورد. دولت انگلیس در همان روز که هرات به تصرف نیروهای ایران درآمد، به ایران اعلان جنگ داد. بلافاصله هشت کشتی جنگی انگلیس با تعدادی کشتی‌های بخاری و بادی به حرکت در آمده و در چهارم دسامبر همان سال، بنادر و جزایر ایران را در خلیج فارس مورد حمله قرار دادند. در نتیجه تا پایان سال، جزیره خارک و بندر بوشهر به تصرف نیروهای انگلیسی در آمد و در ژانویه سال 1857م، سربازان انگلیسی و هندی با پیشروی در داخل خاک ایران، تا ناحیه کرمان پیش رفتند. در همین احوال، قوای انگلیس در حوالی خرمشهر پیاده شدند و کشتی‌های جنگی آنان، اهواز را به تصرف خود در آوردند. ناصرالدین شاه که از عاقبت کار بیم‌ناک شده بود، با اعزام نماینده‌ای به پاریس، خواستار میانجی‌گری فرانسه در این زمینه گردید. در نتیجه قراردادی در چهارم مارس 1857م منعقد شد که به موجب آن، دولت ایران تعهد داد که در برابر خروج نیروهای انگلیس، از ایران، بی‌درنگ هرات را تخلیه و از هرگونه ادعای حاکمیت و سلطنت بر افغانستان صرف نظر نماید و ثانیاً بندرعباس و چابهار را در ازاء مبلغ ناچیزی اجاره، به والی مسقط در کشور عمان واگذار کند. بند دوم، موضوعی بود که به هیچ وجه ارتباطی به اختلافات ایران و انگلیس نداشت. با این حال دولت هراسان ایران، بلافاصله این قرارداد ننگین را پذیرفت و ناصرالدین شاه بدون اخذ هیچ نتیجه‌ای، با سرافکندگی، دستور عقب‌نشینی نیروهای ایران از افغانستان را صادر کرد. از این زمان بود که افغانسان، به کلی از ایران جدا شد و افغانستان تحت الحمايه انگلستان قرار گرفت.

مدینه آغاز شده بود به قتل عام تبدیل کرد و مدینه‌ای معظمه را به خاک و خون کشید و در اواخر خلافت نکبت بار خود برای سرکوبی عبداللّه بن زبیر، یکی از فرماندهان سپاه خود به نام حصین بن ثمیر را به مکه‌ای منوره فرستاد. در این حمله، حرم امن الهی را محاصره کرده و بیت الله الحرام را به منجنیق بست. این محاصره تا زمانی که خبر مرگ آن پلید به گوش حصین رسید،